

Endnu en Bemærkning til det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds (Alberti). Han fandt, at Fejlen ved denne Lov var, at man beholdt Bevillingssystemet; men han var dog bange for at udelukke Afdelingen til Bevillinger, selv om man indskrænkede denne Udelukkelse til de Tilfælde, hvor den laansøgende kunde byde en fortrinlig Sikkerhed. Han var bange for det; thi en saadan Nægtelse af Afgang kunde blive til Skade for selve Debitorerne under opadgaaende Konjunkturer. Han vilde altsaa ikke stryge Afdelingen til Bevillinger for nogen Klasse af Debitorer. Han antydede derimod, at Normalrenten burde fastslaaes for nogle Aar ad Gangen. Han maa søgelig mene, at naar Forholdene udvikle sig saaledes, at Renten faktisk gaar ned, bør der gives en Lov, hvorved Normalrenten skal sættes lavere ned end hidtil. Men det er jo det samme, vi her have foreslaaet. Vi ville netop bestemme Normalrenten under Hensyn til de faktisk foreliggende Forhold; thi selv om man benægter, at Renten faktisk endnu er nede ved $3\frac{1}{2}$ pCt., er det dog sikkert, at Tendensen og Udviklingen mer og mer gaar i den Retning.

Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds gav os Forslagsstillere en udtrykkelig Attest for, at der her ikke var Tale om noget „Valgslæst“. Dette maa være en Grund mere for os til at vente, at man fra alle Sider vil enes med os om Sagens Fremme.

Alberti: Jeg ønsker kun at rette nogle ganske enkelte Bemærkninger til den ærede Ordfører. Der vil jo i det Udvalg, som Sagen bliver henvist til, blive tilstrækkelig Lejlighed til en mere indgaaende Behandling af Sagen. Den ærede Ordfører synes at være en meget stærk og ivrig Tilhænger af Arvelighedsteorien, thi ikke blot er det hans Mening, at Legemets og Sjælens Egenskaber nedarves fra Fædre til Børn, men ogsaa Opfattelserne af ganske specielle Spørgsmaal burde efter hans Mening nedarves. Det er, synes jeg dog, at drive Arveligheden vel vidt. For øvrigt skal jeg dog gøre den ærede Ordfører opmærksom paa, at det afdøde Medlem, som han sigtede til, ganske vist holdt paa, at man ikke burde lade den lovbestemte Rentefod falde bort, og han gjorde ogsaa gældende, at det, at der var denne lovbestemte Rentefod, var noget, der hjalp til at holde Rentefoden nede, det er fuldkommen rigtigt, men Begrundelsen var, saa vidt jeg har forstaaet ham, ogsaa

altid den, at da denne lovbestemte Rentefod faldt sammen med den, man i lange Tider gennem mange Generationer havde betragtet som den normale og rigtige, hjalp den til at holde Renten nede. Men jeg tror ganske sikkert, at naar man nu vil sætte Rentefoden ned til $3\frac{1}{2}$ og altsaa indføre noget nyt og samtidig give Afgang til Bevillinger samme vide Udstrækning som hidtil, vil man ikke derved naa at bryde Traditionen eller Folkemeningen. Den vil blive ved at holde sig til de normale 4 pCt., indtil de normale faktiskste Forhold have udviklet sig til, at man ikke har kunnet naa 4 pCt., men har maattet nøjes med $3\frac{1}{2}$ pCt., og ogsaa faktisk har vænnet sig til det som det normale. Naar man var naaet dertil, kunde en saadan Bestemmelse i Lovgivningen have sin Betydning, med Hensyn til at sætne en Folkemening, men staaende alene og som noget nyt vil den ingen Betydning faa. Skal den faa Betydning, vil det kun være til at forvirre Begreberne, thi det normale vil jo ganske sikkert endnu, saa længe faktisk Rentefoden ikke er $3\frac{1}{2}$ pCt., blive, at der skal staves Bevillinger til saa at sige alle Aaen, og saa vide Folk tilsidst hverken ud eller ind, og det vil blive alemt, at vi overhovedet have en Rentefod, som skal betragtes som den almindelige og passende. Det er netop et af Hovedargumenterne mod dette Lovforslag, at man beholder det nuværende Bevillingssystem. Det kan godt være, at Bevillingssystemet ikke fuldstændig kan undværes, naar man ikke vil gaa til det Ekspedient, som jeg antydede. Naar man ikke vil det, kan det godt være, at Bevillingssystemet ikke kan undværes. Men jeg tror, at hvis man vil have noget ud af en Lov som denne, maa det være et helt andet Bevillingssystem end det, som fra Tid til anden har udviklet sig paa Grundlag af Loven af 1855, saa maa det være et Bevillingssystem, hvor de bevilgende Autoriteter netop tage Hensyn til Pantets Bestaenhed, og om den Rente, som der søges Bevilling paa, passer til de tilstedeværende Tidsforhold og til Pantets Bonitet. Vil man helt afstæffe Bevillingssystemet, vil man, som jeg allerede ved tidligere Lejligheder har haft Anledning til at udvikle her i denne Sal, komme til at ødelægge alle de Ejendomsbesiddere, som have sekundære Prioriteter, thi ingen vil jo have sine Penge staaende til $3\frac{1}{2}$ pCt. paa anden eller tredje Prioritet, naar han kunde faa samme Rente eller en højere paa første Prioritet. Der vilde paa dette Omraade blive en Række Tvangsauktioner og Ødelæggelse af overordentlig mange Ejendomsbesiddere. Det er